

150

ਆਈਐਲਆਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

2015 (1)

ਕੇ. ਕੰਨਨ ਜੇ.

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕੰਪਨੀ

ਲਿਮਿਟਿਡ— ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2012 ਦਾ FAO ਨੰ.174

ਫਰਵਰੀ 04, 2014

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 - S. 140 - ਬਿਨਾਂ ਨੁਕਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ - ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਹਨ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਰਿਣਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਦੂਜੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜੋ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਬੇਜ਼ੁਮਾਰ ਰਿਣਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਨ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਹਨ ਨਾ-ਮੋਟਰੇਬਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੜਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੈਦਲ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਉਧਾਰ ਲਏ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ ੨)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਾਲ ਐਸ .

ਸੁਸ਼ੀਲ ਸੈਣੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 4 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ v. 151 ਪਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਕੇ. ਕੰਨਨ, ਜੇ.)

ਕੇ ਕੰਨਨ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਵਾਹਨ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(2) ਮੈਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਹਨ ਨਾ-ਮੋਟਰੇਬਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲੁਕਵੇਂ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਬਿਊਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਕਰਜ਼ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੜਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪੈਦਲ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਵਧੇਰੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਰੂਪ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਉਧਾਰ ਲਏ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਸੀ ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਦੇ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(3) **ਈਸ਼ਵਰੱਪਾ@ਮਹੇਸ਼ਵਰੱਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੀਐਸ ਗੁਰੂਸ਼ਾਂਤੱਪਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਐਲ)** ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ? ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 50,000।

ਪੀ. ਐਸਬਾਜਵਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

(1) 2010(8) ਸਕੇਲ 263